

# CÁI ĐẸP CỦA MÙA ĐÔNG

Xuân Mai

Trời mùa đông giá rét, cỏ cây trụi lá trơ cành, thú vật chim chóc đều rút vào hang ổ. Vạn vật im lìm như trốn chạy, vui mình trong giấc ngủ đông. Con người cũng sợ mùa đông, ghét mùa đông. Khi xưa, lúc còn trên ghế nhà trường, tôi không thích đi học giữa thời tiết lạnh lẽo của mùa đông, vì sức khỏe của tôi thường có vấn đề với gió đông buốt giá làm khô hanh đôi bàn tay...

Nhưng bây giờ, sau khi trải nghiệm cuộc đời, biết tu học, biết phòng hộ cho chính mình, và nhất là hiểu được lý Đạo ẩn tàng, mùa đông không còn là nỗi sợ. Cái nhìn đối với mùa đông không chỉ là để sầu héo hắt cả muôn nơi.

Dẫu thời tiết có hơi lạnh, từng cơn gió lùa qua khe cửa, nhưng trong nhà, không khí gia đình ấm cúng, cùng hàn huyên bên tách trà như đốt lên một ngọn lửa sưởi ấm trái tim tôi, xua tan cái lạnh lẽo bên ngoài, dần đẩy lùi mùa đông giá rét.

Mùa đông Sài Gòn chỉ có một chút se lạnh, nhưng đủ xua tan đi không khí nóng bức dài dằng dẳng của những mùa hè, khiến cho người ta cảm thấy thích thú. Có nơi mùa đông nhiệt độ không quá thấp, chỉ dừng lại ở mức mát mẻ dễ chịu. Có nơi thời tiết mùa đông cũng không quá khắc nghiệt, chút sương mù giăng lối, từng cơn gió lạnh ùa về tưởng chừng như lạnh lẽo nhưng hoà quyện vào cuộc sống về đêm nhộn nhịp với ly sữa đậu nành, với tách cà phê hàn huyên, rất thú vị. Thế đó, mùa đông nào đâu chỉ có sự giá rét!

Cảm nhận mùa đông giá lạnh, tôi mới thấy yêu và trân trọng

những giọt nắng vàng ấm áp của mùa xuân chờ bao nỗi mong đợi – mong đợi người nghèo bớt lo toan hơn, bớt nhọc nhằn khổ ải hơn, bởi mùa đông của những người nghèo là mùa đông cơ cực. Cái lạnh mùa đông làm mỗi người chúng ta sống chậm rãi hơn đôi chút, mỗi người lại cảm thấy thêm vững tâm vì biết yêu thương hơn một chút và con người cảm thông nhau hơn, xích lại gần nhau hơn. Mùa đông giúp ta cảm nhận rõ về từng góc ngách tâm hồn của mình mà bấy lâu nay ta bỏ quên...

Mùa đông lạnh lẽo nhưng lại có cái đẹp của riêng nó. Ngoài trời giá lạnh nên con người cảm nhận được rõ rệt hơn sự ấm áp trong lòng mình. Mùa đông khiến cành lá khẳng khiu, cây khô đứng buồn bã bên đường, sắc trời u ám, mưa phùn phảng phất làm tê cóng những đôi tay... Nhưng mùa đông lại là mùa của những yêu thương vì cái lạnh khiến cho ai ai cũng muốn xích lại gần nhau và kể cho nhau nghe những câu chuyện đêm đông dài bất tận. Cái lạnh của mùa đông giúp họ nhận ra những điều ấm áp luôn bàng bạc trong cuộc sống, cũng như hạnh phúc tưởng chừng xa xôi nhưng thực ra chỉ ngay gần bên, hiện hữu quanh ta.

Như vậy, mùa đông rất tốt bụng, nó chấp nhận sự héo úa, lạnh buốt để đem đến sự xinh đẹp, ấm áp cho mùa xuân. Nếu không có mùa đông, không cảm nhận được sự dễ chịu của mùa xuân, cũng như nếu không nếm trải nghịch cảnh, sự bình yên sẽ không được chào đón.

Mỗi lần mùa đông đến, “Vạn vật mong chờ một Chúa Xuân”. Khi những tia nắng trong sáng và ấm áp về với muôn loài. Tất cả vùng trời dậy, bừng lên sức sống, đem về muôn vẻ đẹp mùa xuân, hoa trái nở rộ, thú ra khỏi hang, chim bay nhảy nhót, líu lo. Nguồn xuân đã về cùng nước non cây cỏ, đã đem lại cho muôn

giống nghìn loài một nguồn sống vô biên, làm cho tất cả đẳng chúng trên hoàn cầu chợt tỉnh giấc ngủ...Bộ mặt thế gian đã thay đổi hẳn. Nhưng tại sao có cuộc đổi thay kỳ diệu ấy?

Điều gì đã làm cho mùa đông lạnh lẽo chết chóc trở thành mùa xuân ấm áp, sinh động đầy sức sống?

Đó là Đạo – *“Đạo là Xuân hay Xuân là nguồn cảm giác của Đạo, nó rất là vui thú mà vinh quý. Mùa xuân mát mẻ, mùa hạ nóng cháy, mùa thu êm dịu, mùa đông lạnh lùng. Đông cứ quay, Xuân cứ tới, Hạ cứ lập, Thu cứ đi – Quay, tới, lập, đi, bốn mùa thay đổi, quyền ấy không phải cố định cho thời tiết mùa nào”*<sup>1</sup>. Hết Hạ sang Thu, Đông tàng Xuân đến là lẽ của Trời. Và nếu Xuân không sanh, Hạ đâu dễ trưởng, Thu không thu, Đông cũng khó tàng. Vì lẽ Trời, luật tuần hoàn luôn đẩy mạnh hơn quần vạn vật tiến lên.

Đạo thể hiện qua luật biến dịch tuần hoàn của Trời Đất, sự đối lập giữa Âm và Dương mà xưa kia Thánh nhân đã tìm ra và viết thành Kinh Dịch. Theo đó, mỗi mùa tiết được tượng trưng bằng một quẻ đôi có sáu hào. Dương là Trời, là nóng; Âm là Đất, là lạnh. Luật tuần hoàn hết nóng đến lạnh, hết lạnh lại nóng. Vào mùa đông, khi thời tiết cực lạnh, cả sáu hào của quẻ đều là Âm. Lúc ấy, tiết Đông Chí, liền có một hào Dương trở lại – một điểm ấm áp, muôn ngàn điểm lạnh, thế mà ấm áp vẫn thắng hoàn toàn, cũng như tứ chi thân thể lạnh tê, chỉ còn một quả tim rộn rục thì cũng còn sống được. Sơ Phục phát sinh, thì vạn vật cỏ hoa cũng nhờ sinh lực kia mà nứt tọc, đâm lộc, kết đầy lá xanh đủ thấy bông đẹp quả ngon đều bởi ở hàm ẩn tích tụ từ mùa đông, chỉ chờ xuân là khoe hương, khoe sắc. Thế nên, hương sắc không phải

---

1. Thầy, Thánh thất Thái Hòa, ngày 01-01 ĐĐ 30 (Ất Mùi) (24-01-1955)

đến xuân mới có, mà đã chuẩn bị tự bao giờ. Có nghĩa là sự sống đã trở lại, mùa xuân trở lại, nhưng còn tiềm ẩn. Đó là lúc vui mừng nhất của muôn loài. Khi dương mới trở lại hãy còn ít ỏi nên không gian còn lạnh, sức ấm chưa lộ ra ngoài. Tuy nhiên, đó là dương khí vô cùng quý báu – là khí nguyên sơ, nó có sức bộc phát mạnh mẽ, làm bùng lên sự sống và sức sống của muôn loài.

Khí dương tăng dần cho đến mùa xuân với đủ 3 hào dương phối kết với 3 hào Âm, tạo nên khí Thái Hòa, Trời Đất giao nhau ứng với quẻ Địa Thiên Thái, cũng là Lý Trung Hòa làm bùng lên sức sống của thiên nhiên, muôn loài vạn vật.

Nhưng cõi trần gian không phải ngày qua tháng tới mãi mãi có xuân. Hết hạ sang thu, đông qua, xuân tới là công lệ của đời; người hay vật cũng phải chịu đựng chung trong định luật của Trời là dinh, hư, tiêu, trưởng, không chi ngoài thành, trụ, hoại, không. Người giác ngộ cũng nhờ cơ hội này hạ thủ công phu mà thâm hời được sinh lực vào trong, để đủ sức mạnh, đủ khôn ngoan, khế ứng thời hòa theo xuân khí mà đạt cơ vĩnh sanh của Tạo hóa. Bên cạnh đó, người người cũng nên tận dụng khoảng thời gian này để suy ngẫm lại bản thân. Tu dưỡng rèn luyện tâm tánh, bao dung, tích đức, có như vậy vạn khí mới được cải thiện.

*“Xuân, Hạ, Thu, Đông là bốn mùa, chia cân theo cơ đạt Đạo. Xuân để sanh, Hạ để trưởng, Thu để thu, Đông để tàng, là: Nguyên, Hanh, Lợi, Trinh: Nguyên thiện, Hạnh đạt, Lợi nghĩa, Trinh chính, thì có mùa nào là vui, mùa nào là khổ. Đông thu liễm sức sống của Tạo Hóa vào trong căn tâm mà chờ Xuân để phơi bày hương vị tươi sáng. Xuân làm cho sự phục sinh của vạn hữu tăng trưởng thêm lên, trợ sức cho quyền pháp trong căn tâm chuyển biến vào tiết Hè nhuộm màu rần rỏi. Hè đã trợ sức cho vạn vật một sức*

*sống thành hình, nhuộm sắc cho ngàn hoa ướm vàng mà thành cơ chỉ, thì Đông là sự tàn phá, phá đây là phá hoại cái nhu yếu bạc nhược để hèn mà cũng là cái công cụ mài giũa người đạt nhân quân tử. Người đạt nhân tu sĩ nhờ thời buổi này mà được dịp thử thách lòng mình, cũng nhờ cơ hội này mà thấu hiểu được sinh lực vào trong để đủ sức mạnh, đủ khôn ngoan đứng ứng thời hòa theo xuân khí mà đạt cơ vĩnh sanh của Tạo hóa.”<sup>2</sup>*

Mỗi kiếp con người sinh ra đời là mỗi kiếp cho ta cơ hội học hỏi để tiến hóa. Nhưng cũng không phải ai sinh ra đời cũng chỉ để tạo nghiệp vay trả trả vay, hoặc để học hỏi tiến hóa. Có những người đã học xong hoặc đã tiến hóa rất xa so với người thường, họ quay trở lại cõi Ta Bà với một sứ mạng cứu nhân độ thế, hay nói cách khác là giúp nhân loại tiến hóa. Những người này không hẳn phải là những vị Giáo Tổ như Đức Phật, Đức Chúa, Khổng Tử, Lão Tử, v.v... hiện thân, mà là những người thường sống ngay bên cạnh chúng ta. Đời cần có Đạo là thế, để giúp con người phân biệt giả chơn, tốt xấu, biết đường phải, đường quấy mà đi như lời Thầy đã chỉ rõ:

*“Đời có Đạo không phải là đối tượng dị đồng, là để cho loài người dùng lấy sự khôn ngoan đo lường, chọn cái hay chừa cái tệ; cũng như xã hội loài người có kẻ thiện người ác, nhiều giai cấp và đảng phái, đó là Xuân là Hạ, đó là Thu là Đông, con tìm con học.”<sup>3</sup>*

Người giác ngộ học Đạo thấy mùa xuân là kết quả tất yếu của mùa đông, là tinh hoa của mùa hạ, là ưu việt của mùa thu. Nên trong hạ có thu, trong thu có đông và trong đông có xuân; người

2. Thượng chánh phối sư Trần Tổng Lý, Trung Hưng Bửu Tòa, ngày 02-01-ĐĐ.31 (Bính Thân) (13-02-1956)

3. Thầy, Thánh thất Thái Hòa, ngày 01-01 ĐĐ 30 (Ất Mùi) (24-01-1955)

học Đạo sẽ cảm nhận được xuân tâm nảy nở vào cuối đông. Và rồi những suy tư, ý tưởng, hành động sẽ khởi sắc khi nào vận dụng được khí thái hòa của mùa xuân, bởi mùa xuân là một mùa đem lại cho vạn vật khí hậu thái hòa với những hương vị ngọt ngào, để trưởng dưỡng vạn vật tiến lên từng giai đoạn.

## GIAO CẨM

Thế giới ngày nay ngày càng trở nên quyết liệt. Chiến tranh, thiên tai, dịch bệnh khác nào một mùa đông vũ bão, cảnh vật điêu tàn đang oằn oại vươn mình đón chờ một mùa xuân, dầu chỉ là một mùa xuân ngắn hạn, chóng tàn, thì cơ Đạo cũng đang bước vào chặng đường nhiều thử thách cam go, mà người lãnh đạo tinh thần lại càng vô cùng quan trọng. Nếu một tổ chức tôn giáo muốn đặt niềm tin ở tín đồ, thì trước tiên phải có niềm tin từ hàng hướng đạo. Và từ tín đồ đến hàng hướng đạo đều phải cùng thực thi quyền pháp cho nghiêm minh, cùng chính đốn tổ chức để ổn định và ngày càng phát triển. Các bậc sứ mạng đã hy sinh càng phải hy sinh hơn, đã gian lao cực khổ lại càng phải gian lao cực khổ thêm, để sau đêm đông dài lạnh lẽo, mùa xuân ấm áp đầy sức sống sẽ hiển hiện ngay bên.

*“Đã đành vì thiếu người nhưng điều thiếu sót cần kiểm điểm. Có phải chăng vì tổ chức không phân minh? Chấp quyền pháp không nghiêm chỉnh, hoặc quá câu nệ ở chi tiết quyền pháp, không linh động sắp xếp, để sinh ra ý kiến bất đồng. Nếu bất đồng tất hành đạo bất nhứt, rồi lần đến tiêu cực cầu an, mà chính tiêu cực cầu an là bệnh căn suy đồi của mọi tổ chức vậy.”<sup>4</sup>*

---

4. Đức lý Giáo Tông, Thiên Lý Đàn, Tuất thời mừng 10 tháng 04 Ất Tỵ (10-5-1965)